

Zöld hibrid technológia

Dr. Simonyi Sándor ügyvezető, TRIGON Electronica Kft.

Dr. Harth Péter egyetemi adjunktus, BME Gépjárműtechnológia Tanszék

Tartalomjegyzék

1. Jármű hajtáslánc veszteségek kezelése
2. Elektromos hajtásokról általában
3. Hibrid hajtástechnológiákról általában
  - a, Konvencionális – elektromos hajtás
  - b, Konvencionális – hidraulikus hajtás
  - c, Elektro-hidraulikus hajtás
4. Zöld hibrid hajtások részletesebben (Elektro – hidraulikus hajtás)

1. Jármű hajtáslánc veszteségek kezelése

- Elektromotor, egyfokozatú hajtóművel
- Nem veszteséggel szabályozott indulás (nincs TK) → nincs veszteség
- Rekuperáció lehetséges, de nem megoldott → veszteség
PI. üzemeltetési infrastruktúra nem alkalmas visszatáplálásra
- PI. lejtmenet során: mozgási energia → villamos energia
→ hőenergia (környezetnek)

1. Jármű hajtáslánc veszteségek kezelése

- Elektromotor, egyfokozatú hajtóművel
- Nem veszteséggel szabályozott indulás (nincs TK) →
nincs veszteség
- Rekuperáció lehetséges és megoldott →
nincs veszteség
- Fékezés során:
mozgási energia →
villamos energia
- Kérdés: van-e jobb hatásfokú energia transzformáció,
(jármű hajtása és visszatáplálás, de milyen hatásfokkal?)

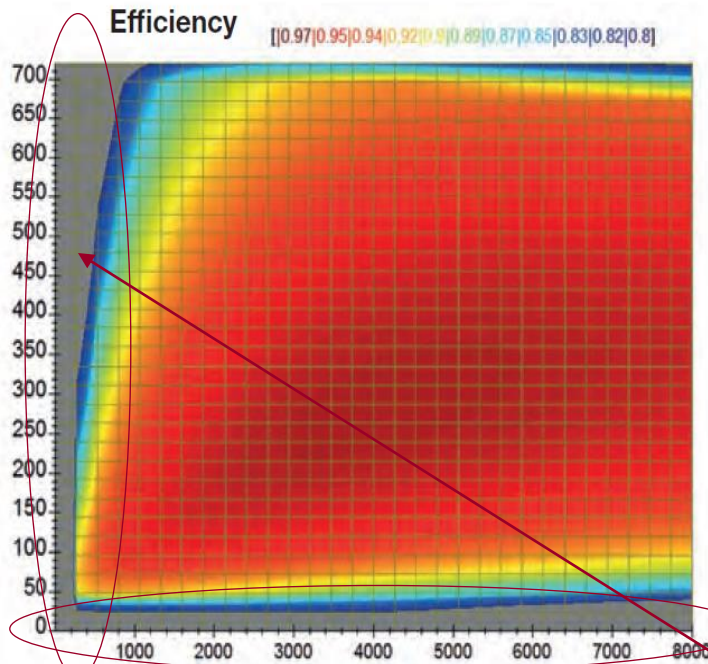

2. Elektromos hajtásokról általában

- Elektromos hajtások: motoros és generátoros üzem hatásfoka

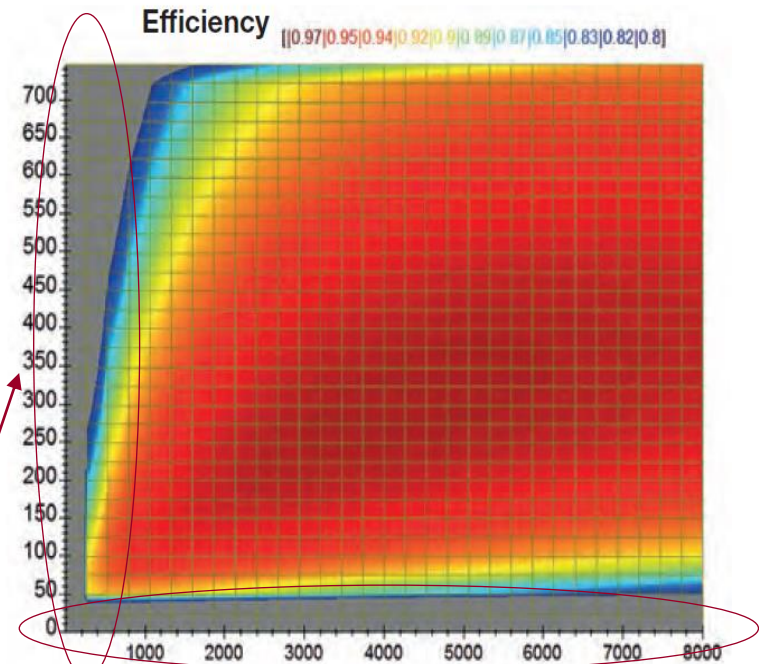
GVM210-400 in Motor operation mode

Torque

GVM210-400 in Generator operation mode

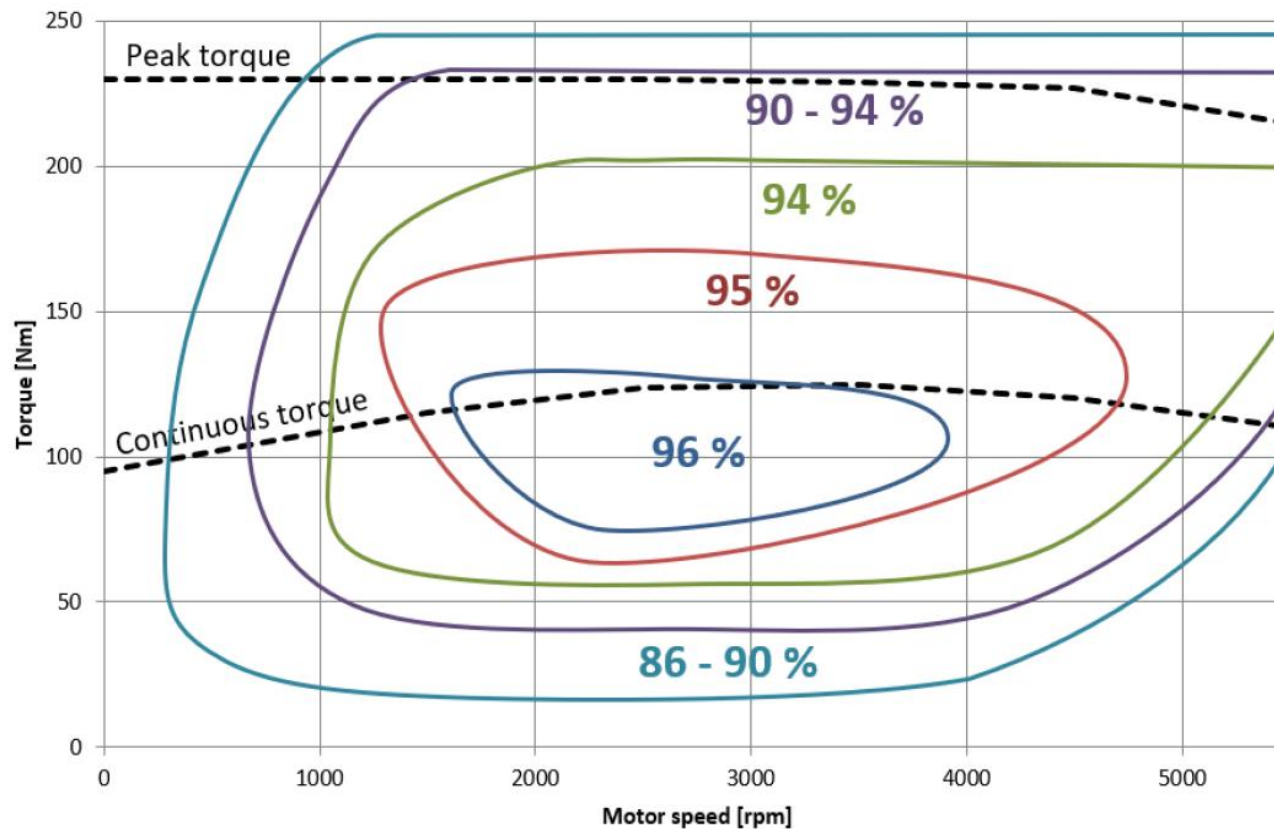
Torque

Gyenge hatásfokú tartományok

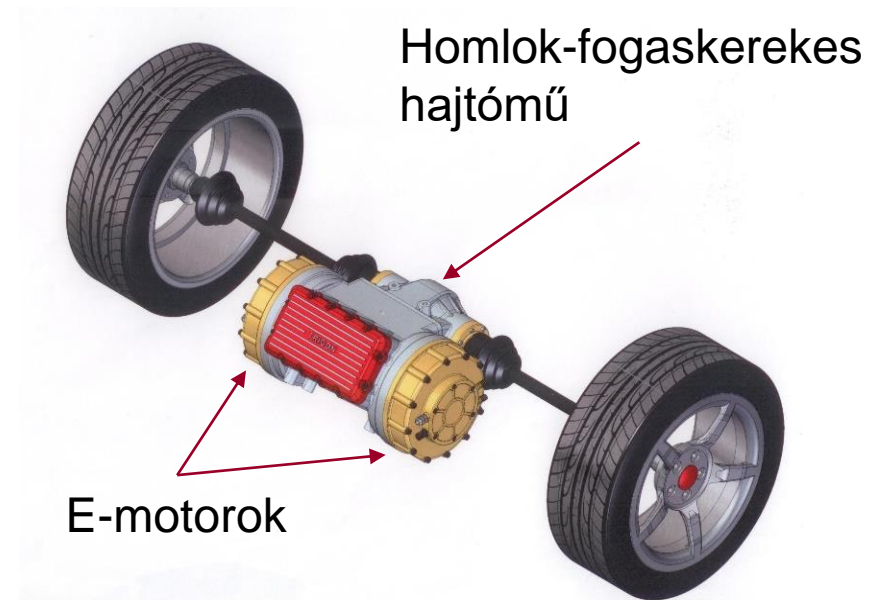
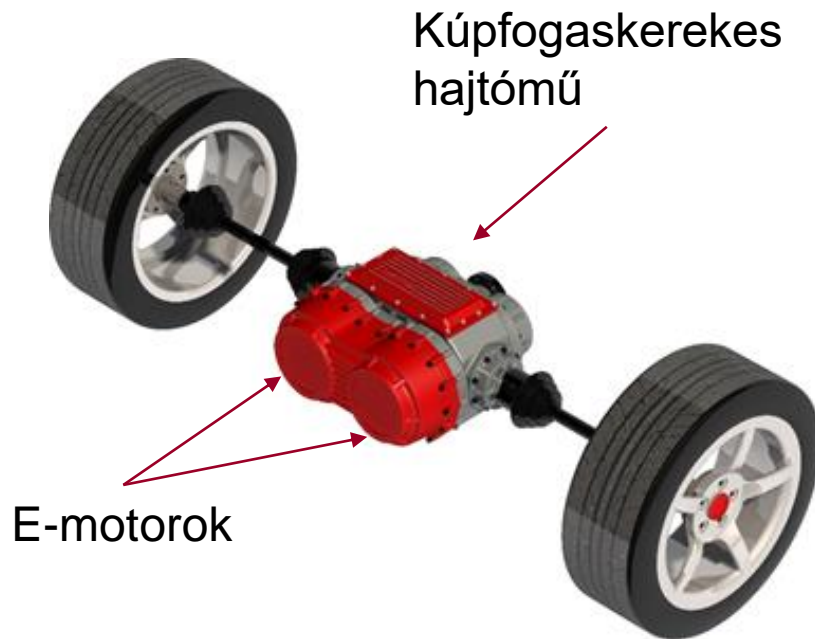
2. Elektromos hajtásokról általában

- Elektromos hajtások: motoros és generátoros üzem hatásfoka

2. Elektromos hajtásokról általában (Trigon)

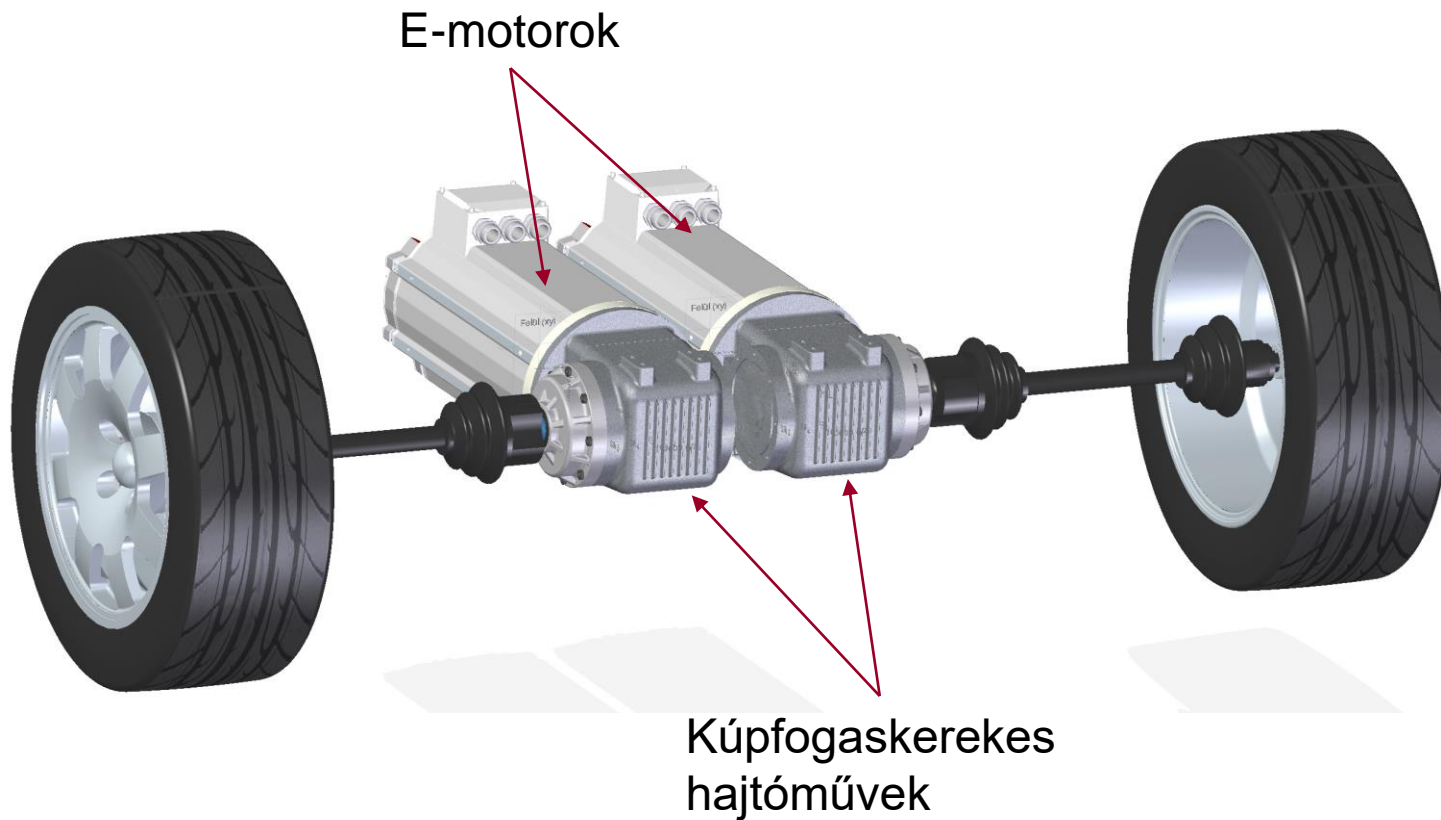
- 2 E-motorral és többfokozatú automatizált hajtóművel kombinált hajtáslánc

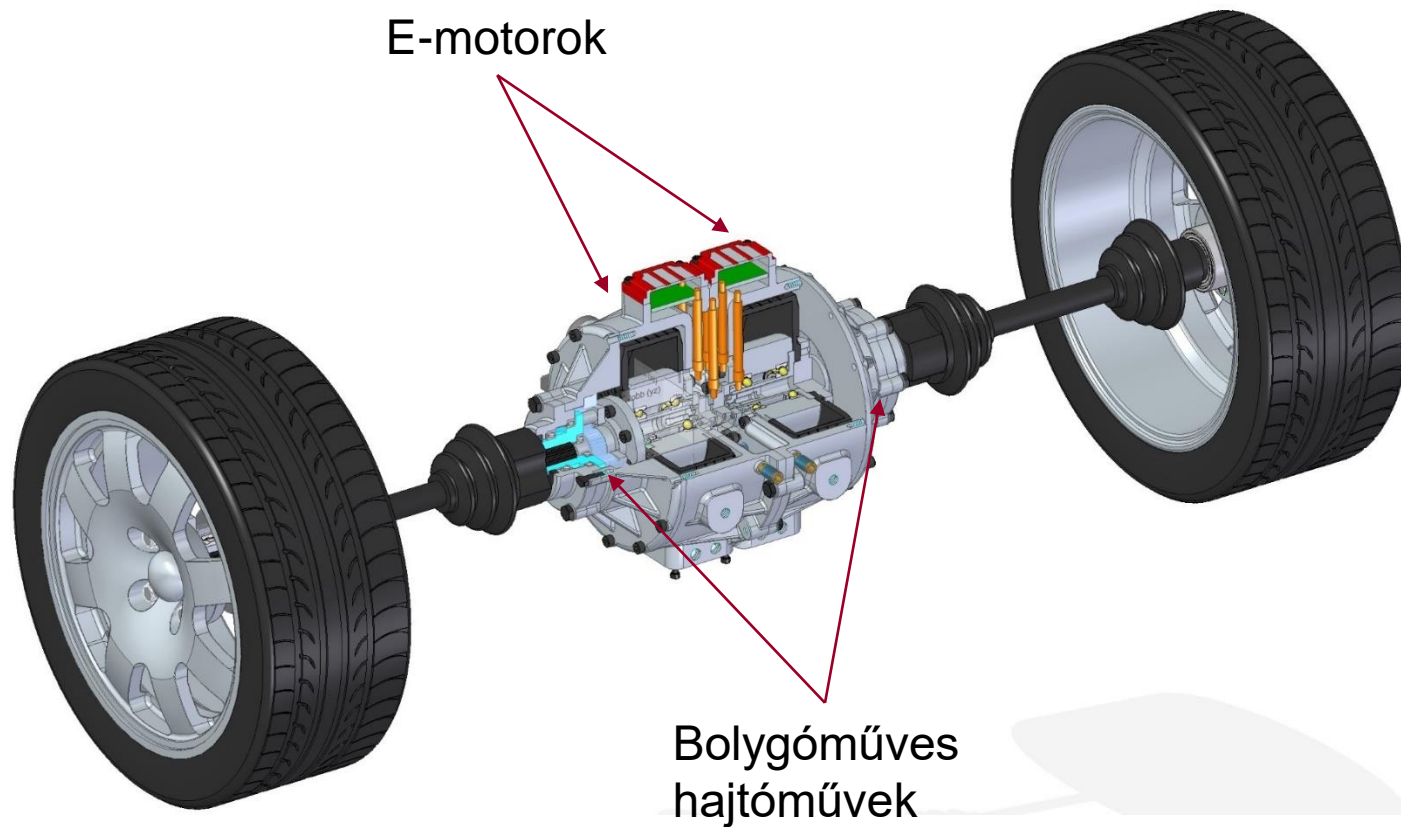
2. Elektromos hajtásokról általában (Trigon)

- Független kerékajtás, Torque-Vectoring vezérléssel

2. Elektromos hajtásokról általában (Trigon)

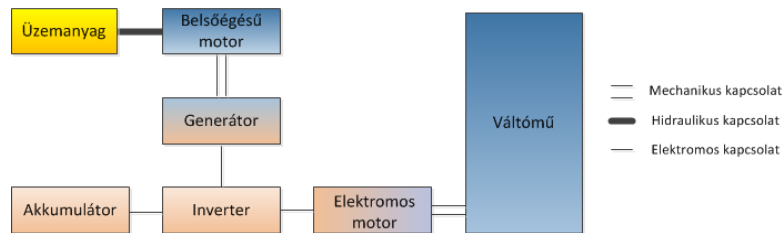
- Független kerékhajtás, Torque-Vectoring vezérléssel

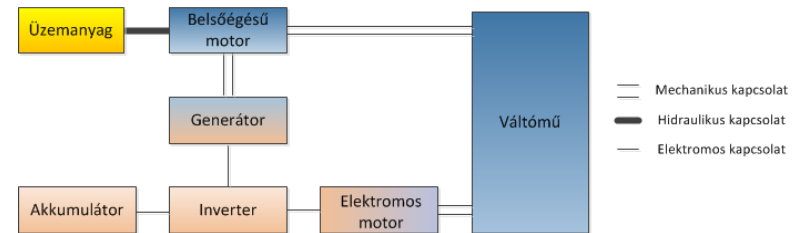
3/a Konvencionális – elektromos hajtások

- Főhajtás: konvencionális
- Segédhajtás: elektromos
- Architektúra: Soros, párhuzamos, vegyes és komplex

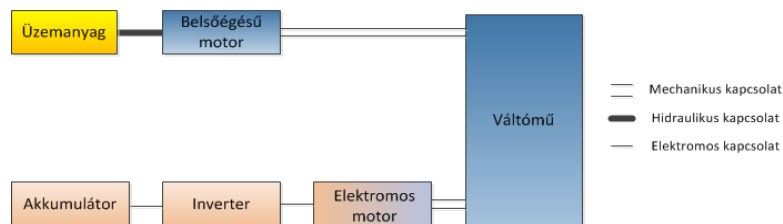
Soros hibrid

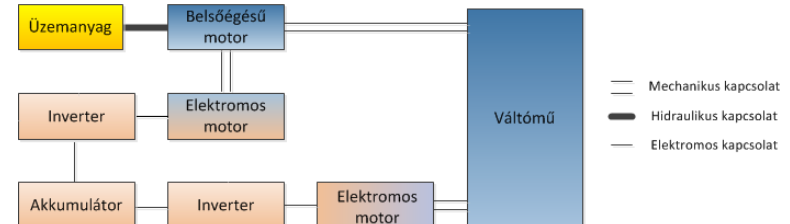
Soros-párhuzamos hibrid

Párhuzamos hibrid

Komplex hibrid

3/b Konvencionális – hidraulikus hajtás

- Főhajtás: konvencionális
- Segédhajtás: hidraulikus (hidrostatikus energiatárolás)
- Párhuzamos hibrid architektúra
- Főbb hidraulikus komponensei:

Hidraulikus forgógép
(motor és szivattyú
egyben)

Hidraulikus
akkumulátor

Hidraulikus
olajtartály

Oldható
tengelykapcsoló

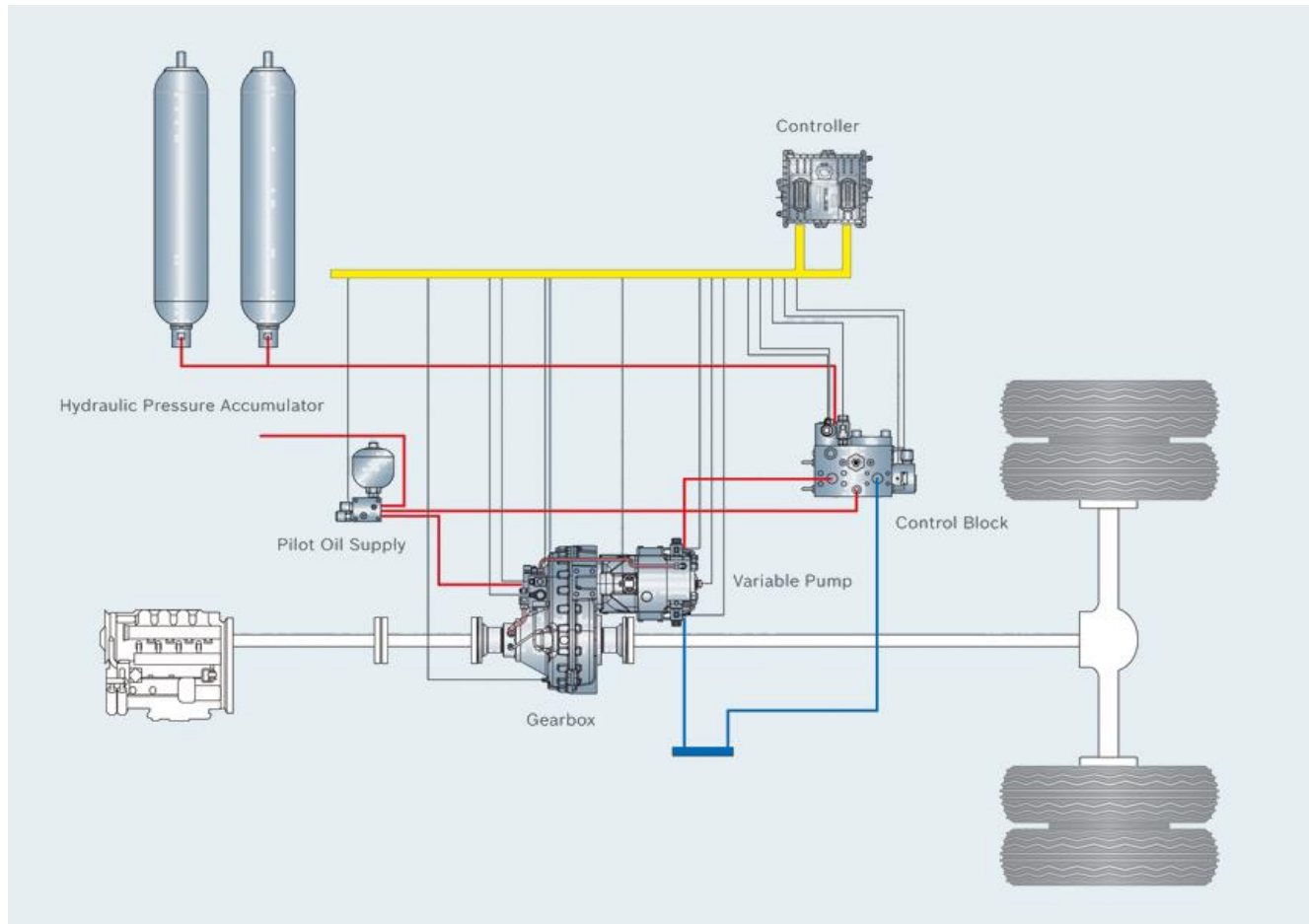

Szelepblokk

Vezérlőegység

3/b Konvencionális – hidraulikus hajtás (Bosch Rexroth HRB)

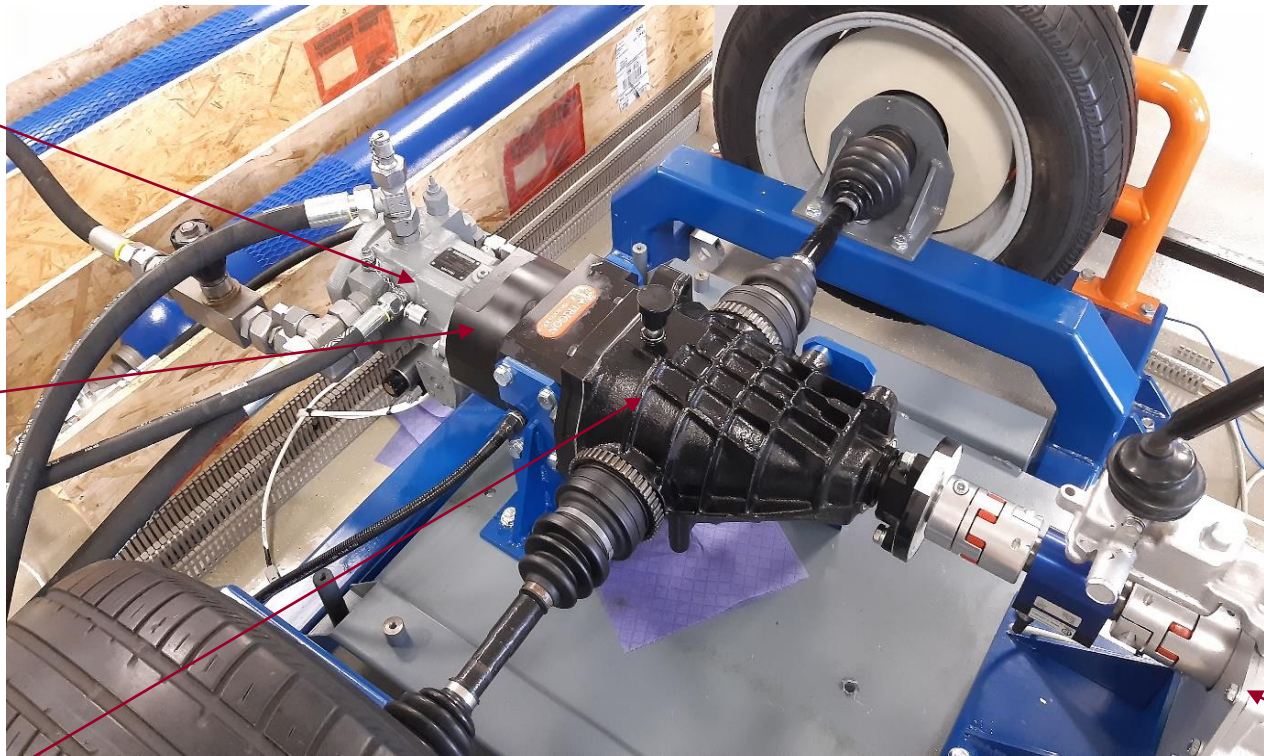

3/b Konvencionális – hidraulikus hajtás (Trigon)

- Főhajtás: konvencionális, segédhajtás: hidrosztatikus
- Párhuzamos hibrid architektúra

Segédhajtás

EM TK

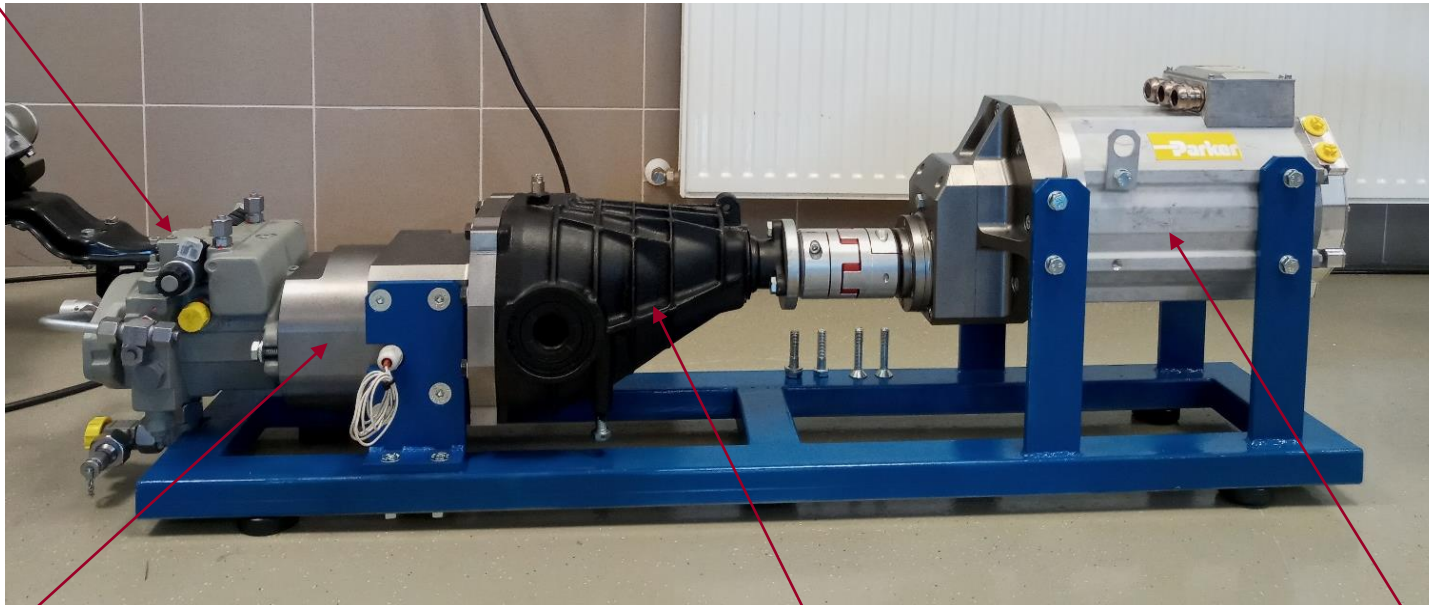
Nyomaték
összegzés

Főhajtás

3/c Elektro – hidraulikus hajtás (Trigon)

- Főhajtás: elektromos, segédhajtás: hidrosztatikus
- Párhuzamos hibrid architektúra

Segédhajtás

EM TK

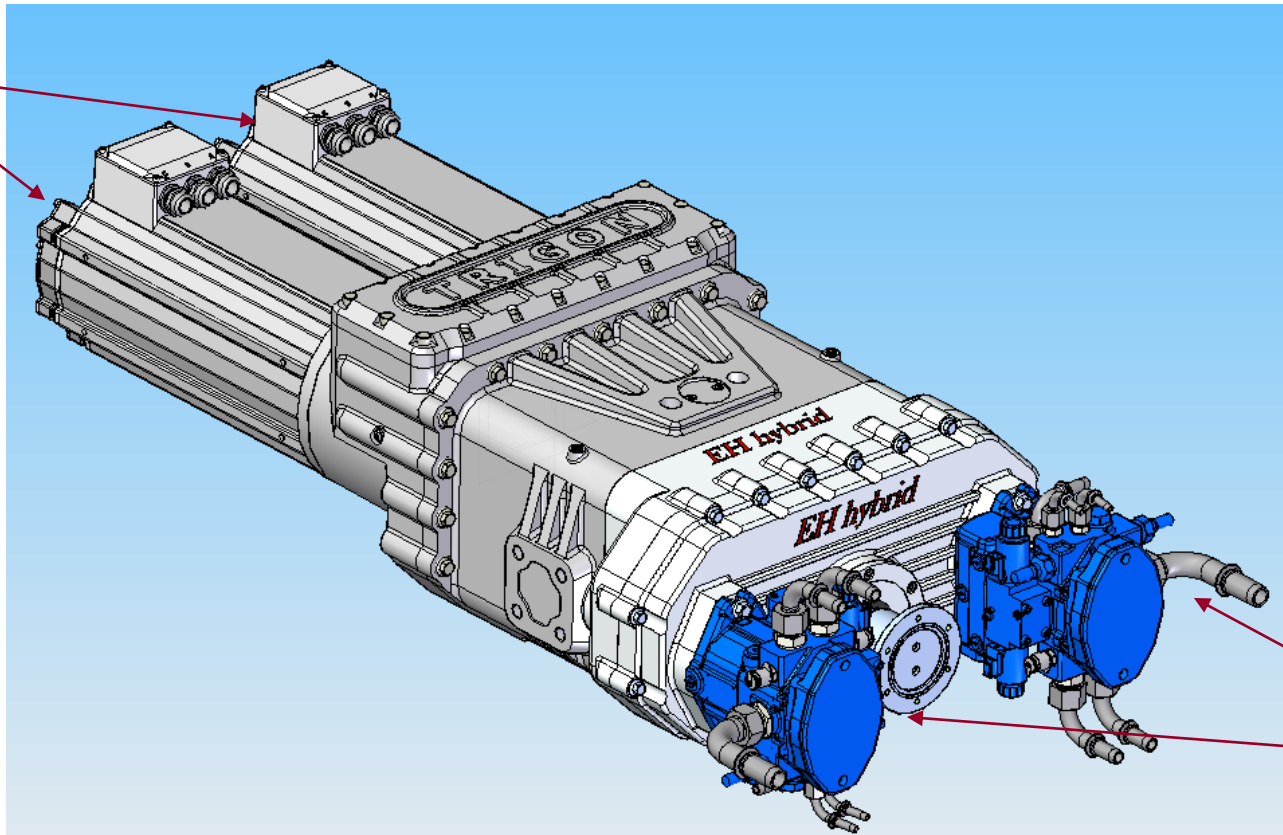
Nyomaték
összegzés

Főhajtás

4. Zöld hibrid hajtások (TWIN E-drive hajtás, hidraulikus)

- Főhajtás: TWIN E-drive hajtás, segédhajtás: hidrosztatikus
- Párhuzamos hibrid architektúra
- Energiahatékonyságra optimalizált nyomatékösszegzés

Főhajtás

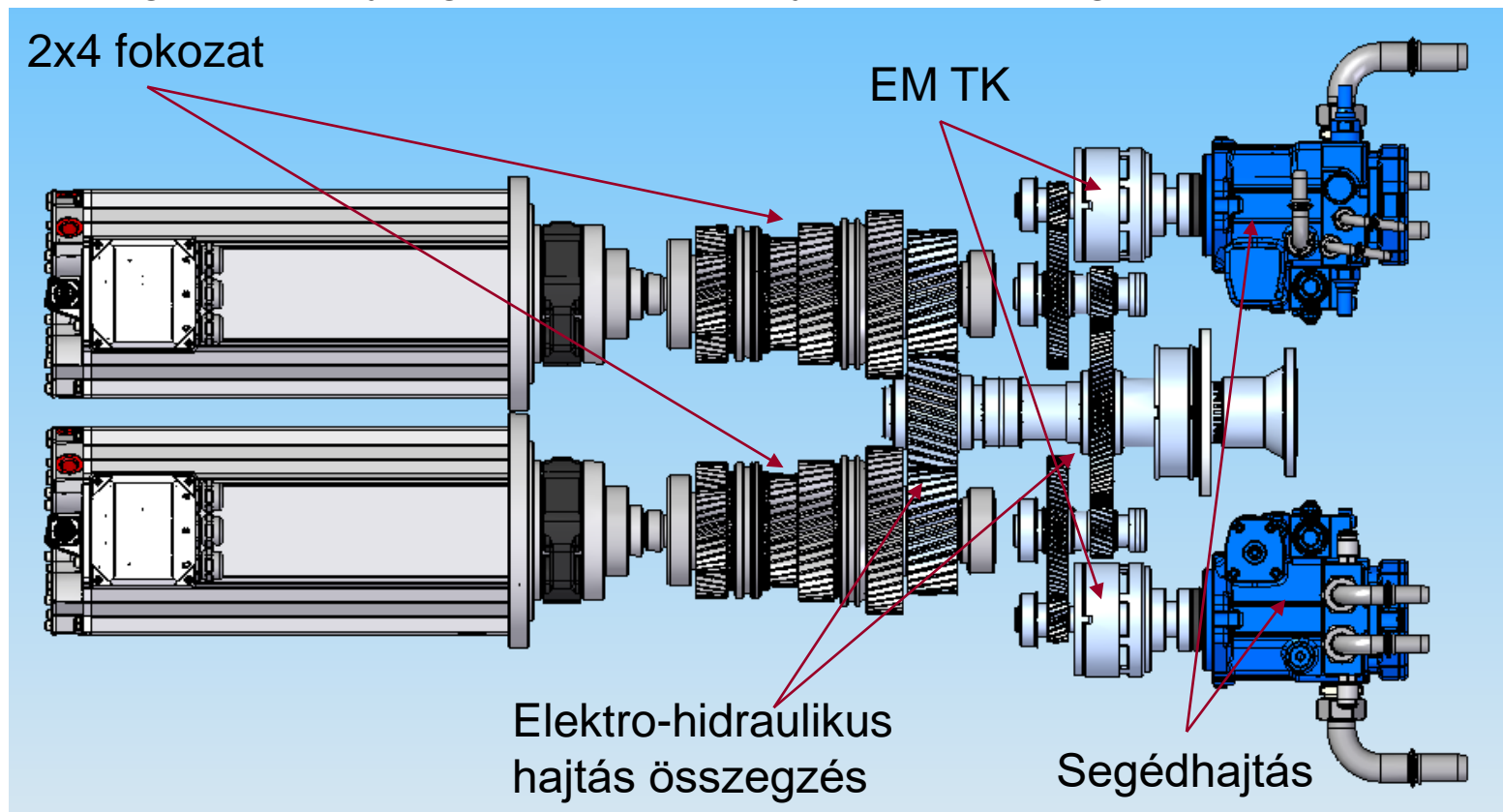

Segédhajtás

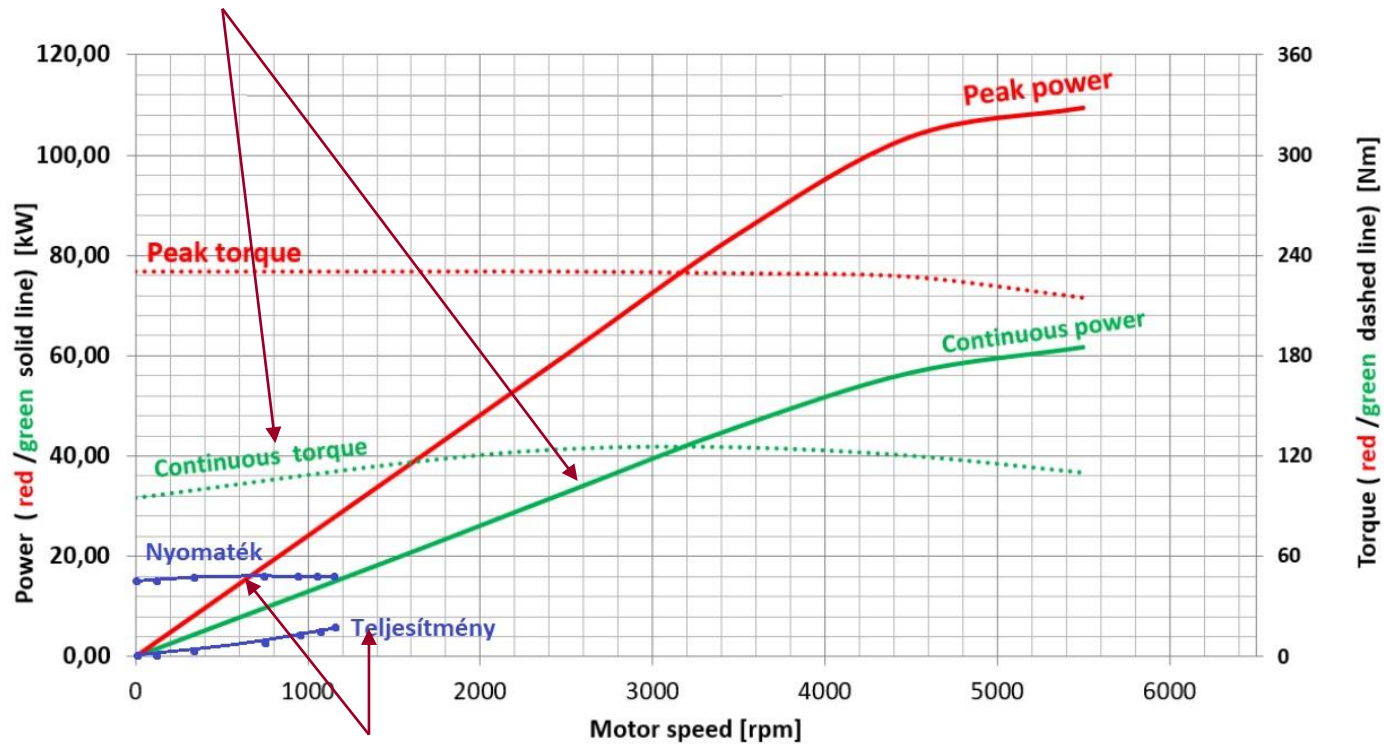
4. Zöld hibrid hajtások (TWIN E-drive hajtás, hidraulikus)

- Főhajtás: TWIN E-drive hajtás, segédhajtás: hidrosztatikus
- Párhuzamos hibrid architektúra
- Energiahatékonyságra optimalizált nyomatékösszegzés

4. Zöld hibrid hajtások (TWIN E-drive hajtás, hidraulikus)

Főhajtás karakterisztikája

Segédhajtás karakterisztikája

4. Zöld hibrid hajtások (Elektro – hidraulikus hajtás)

- Előnyei:
  - Hidraulikus segédhajtás csak veszteségi energiával működik
  - A többi hajtáslánc gyenge hatásfokú tartományaiban alkalmazható kiemelkedő hatásfokkal
  - Nagy motorindító áram kikerülése
  - Rekuperációnál akár 70-80% hatásfok is elérhető
- Hátrányai:
  - Csak gyakori jármű elindulás-megállás esetén célszerű az alkalmazása (pl. szemétszállító haszonjármű, városi autóbusz), állandó sebességű (pl. autópályás) üzemben nem célszerű a használata
- Összefoglalva:
  - Elektro-hidraulikus hajtás:
    - Nagy sebességnél elektromos rekuperáció jó hatásfokú, 85-90% elérhető
    - Kis sebességnél (15~20km/h alatt) elektromos rekuperáció hatásfoka romlik, átlagban 20%, ilyenkor a hidrosztatikus rekuperációt célszerű alkalmazni

Köszönöm a figyelmet!